

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 111/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, Aleja slobody 1890/50, Dolný Kubín, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/92/2021-330 z 28. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením všeobecného súdu o náhrade trov konania, ktoré žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľka ako kupujúca uzavrela so žalobkyňou – obchodnou spoločnosťou ako predávajúcou 27. augusta 2020 kúpnu zmluvu, na základe ktorej bolo zapísané jej vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Po dohode s konateľom žalobkyne však tieto nehnuteľnosti kúpnu zmluvou z 10. septembra 2020 previedla na tretiu obchodnú spoločnosť, no ku vkladu vlastníckeho práva na základe tejto zmluvy nedošlo. Žalobkyňa sa v civilnom spore proti sťažovateľke ako žalovanej na okresnom súde domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a to z toho dôvodu, že konateľ žalobkyne, s ktorým komunikovala sťažovateľka, nebol oprávnený uzavrieť kúpnu zmluvu bez súhlasu valného zhromaždenia. Žalobkyňa zobrala žalobu späť

a žiadala, aby jej súd priznal náhradu trov konania, keďže sťažovateľka nespochybňovala, že žalobkyňa dôvodne odstúpila od kúpnej zmluvy a v tejto súvislosti súhlasila so spätným zápisom žalobkyne ako vlastníka nehnuteľností. Sťažovateľka súhlasila so späťvzatím žaloby, no žiadala, aby jej bola priznaná náhrada trov konania, keďže zastavenie konania zaviniť žalobca.

3. Okresný súd konanie zastavil a žalobkyni proti sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak strana procesne zaviniť zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Dospel k záveru, že sťažovateľka po podaní žaloby svojím konaním postupovala tak, aby odpadol predmet konania, čo viedlo k späťvzatiu žaloby, čím zaviniť zastavenie konania.

4. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom tvrdila, že žalobkyňa zaviniť zastavenie konania späťvzatím žaloby, a preto mala jej nahradiť trovy konania. Ani to, že došlo k opätovnému zápisu vlastníckeho práva žalobkyne, nebolo dôvodom na použitie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keďže ona udelila súhlas so spätným prevodom nehnuteľností po tom, ako jej boli v trestnom konaní zaistené peniaze na bankovom účte, ktoré jej vyplatila žalobkyňa. Z toho sťažovateľka vyvodila, že je rukojemníkom sporu medzi spoločníkmi žalobkyne.

5. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozhodnutím krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu, keď dospel k záveru, že k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku zavineného správania sťažovateľky, ktorá na strane jednej zobrala späť návrh na vklad kúpnej zmluvy, ktorou nehnuteľnosti prevádzala na tretiu obchodnú spoločnosť, a okrem toho súhlasila so záznamom vlastníckeho práva na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy podaného na kataster žalobkyňou. Tým podľa krajského súdu zanikol predmet sporu, pretože žalobkyňa sa opätovne stala vlastníkom nehnuteľností, ku ktorým sa určenia vlastníckeho práva domáhala žalobou. Porovnaním toho, čoho sa žalobkyňa v konaní domáhala s dôvodom, pre ktorý žalobu zobrala späť, krajský súd dospel k tomu, že sa tak stalo v dôsledku správania žalovanej, ktorým bolo procesne zavinené zastavenie konania.

III.

6. Podľa sťažovateľky k zastaveniu konania nedošlo pre jej správanie, čo vedie k tomu, že namietané rozhodnutie je nesprávne. Zvýrazňuje a predložením korešpondencie preukazuje to, že so žalobkyňou sa dohodla, že pri zastavení konania si nebudú uplatňovať náhradu trov. Ďalej uvádza, že opätovný zápis vlastníckeho práva žalobkyne nie je dôvodom na použitie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku. K tomu uvádza, že so spätným prevodom nehnuteľností súhlasila len preto, že je boli zaistené peňažné prostriedky v trestnom konaní. Ďalej poukazuje a rozsiahlym spôsobom zdôvodňuje, že žaloba proti nej bola nedôvodná. Z toho vyvodzuje, že namietané uznesenie je v rozpore s § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, arbitrárne, nepreskúmateľné a neodôvodnené.

IV.

7. Rozhodovacia činnosť ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam civilných súdov o náhrade trov konania vychádza z toho, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok

porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00). Na tento výklad nadväzuje rozhodovacia činnosť ústavného súdu, ktorá zdôrazňuje jeho zdržanlivosť k výkladu zákonného práva o náhrade trov konania, keďže problematika trov konania má akcesorickú povahu, a preto sa k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania treba uchýľovať iba výnimočne pri zistení extrémnemu zásahu do základného práva (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

8. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľky, ktoré smerujú k nedostatočnému odôvodneniu a z toho vyplývajúcej nepreskúmateľnosti namietaného rozhodnutia, treba uviesť, že uznesenie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania je potrebné podľa § 420 Civilného sporového poriadku považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (I. ÚS 275/2018, I. ÚS 387/2019). Tak tomu je aj v rovine podústavného práva. Podľa rozhodnutia veľkého senátu najvyššieho súdu č. k. 1VOBdo/2/2021 rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania vád zmätočnosti podľa § 420 Civilného sporového poriadku, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania. Preto námietky nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia mohla sťažovateľka uplatniť dovolaním podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku a na ich preskúmanie ústavný súd nemá právomoc, čo je dôvodom na ich odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Čo sa týka námietky sťažovateľky o tom, že so žalobkyňou bola dohodnutá na tom, že pri zastavení konania si žiadna zo strán nebude uplatňovať náhradu trov konania, treba uviesť, že túto námietku sťažovateľka neuplatnila v odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu, a preto vo vzťahu k nej nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej zákon priznáva na ochranu jej základných práv. To spôsobuje neprípustnosť tejto námietky podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde a je dôvodom jej odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

10. Vo vzťahu k nesprávosti namietaného rozhodnutia treba uviesť, že záver krajského súdu o tom, že sťažovateľka zavinila zastavenie konanie, a preto je žalobkyňou povinná nahradiť trovy, vychádza z toho, že žalobkyňa si určovacou žalobou proti sťažovateľke uplatnila nárok na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a sťažovateľka, ktorá bola evidovaná ako vlastníčka nehnuteľnosti, jednak zobrala späť návrh na vklad kúpnej zmluvy, ktorou nehnuteľnosti prevádzala na tretiu obchodnú spoločnosť, a okrem toho súhlasila so záznamom vlastníckeho práva na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy podaného na kataster žalobkyňou. Konanie sťažovateľky viedlo k tomu, že žalobkyňa dosiahla cieľ, ku ktorému smerovala jej žaloba, a vyvolalo rovnaké následky ako vyhovenie žalobe žalobkyne proti sťažovateľke. Tento následok je celkom zhodný s tým, ako keby pri žalobe o zaplatenie žalovaný uspokojil žalobcu omeškaným zaplatením po podaní žaloby. Právny záver napadnutého uznesenia, ktorý plnenie nároku po podaní obžaloby prostredníctvom uznávajúcich úkonov v konaniach na katastri nehnuteľností podriaďuje pod pojem procesné zavinenie v zmysle § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku, preto nemožno považovať za zjavne nesprávny alebo arbitrárny. Plnenie žalovaného smerujúce k uspokojeniu žalobou uplatneného nároku je konaním, ktorého racionálnym následkom je späťvzatie žaloby žalobcom. Ak by žalobca v stave mimosúdneho uspokojenia trval na uplatnenom nároku, bolo by to dôvodom zamietnutia jeho žaloby. Podriadenie mimosúdneho konania žalovanej, ktoré viedlo k uspokojeniu žalobou uplatneného nároku žalobkyne, pod procesné zavinenie zastavenia konania

podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je výsledkom nearbitrážnej právnej úvahy namietaného uznesenia. Skôr opačný záver, ktorý by zohľadňoval tvrdenia sťažovateľky o hmotnoprávnej nedôvodnosti spät'vzatej a jej konaním uspokojenej žaloby, by vybočoval z rámca pojmu procesného zavinenia zastavenia konania, keďže v jeho dôsledku by sa pred rozhodnutím o zastavení konania, teda pred procesným rozhodnutím, vyžadovalo celkom zbytočné hmotnoprávne posúdenie dôvodnosti podanej žaloby.

11. Sťažovateľkou namietané právne posúdenie nie je výsledkom zjavnej chyby právneho posúdenia, čo vylučuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V dôsledku priznania náhrady trov konania žalobkyni voči sťažovateľke dochádza k zákonom predpokladanému zásahu do majetkových práv sťažovateľky, čo vylučuje možnosť porušenia jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Preto tieto námietky sťažovateľky sú zjavne neopodstatnené, čo je dôvodom ich odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu